

GAZETA LWOWSKA.

Z Dołatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary na dotkniętych powodzią i pogorzelców.)

Na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu tarnowskiego wpłynęło w drodze składki do urzędu powiatowego w Zbarażu 56 zł. w. a., a na wsparcie pogorzelców w Mielcu zebrał urząd powiatowy w Kałuszu 36 zł. w. a., które to kwoty zostały już odesłane przełożonym przynależnych obwodów.

Ze względu na pomyślniejsze stosunki sanitarne postanowiło c. k. Namiestnictwo znieść nakazane rozporządzeniem z 17. paźdz. 1861 l. 68058 zamknięcie granicy co do zakładu kontumacyjnego na bydło rogacie w Koszówce, obwodzie czortkowskim, i dozwolnić znowu tamteży wprowadzanie grubszego bydła rogatego z Besarabii i Moldawii z zachowaniem dwudziestudniowego terminu obserwacji. Co do przywozu surowych produktów z bydła rogatego, należy upraszać każdego razu tutejszy rząd krajowy o pozwolenie, wypelaiając przytem istniejące przepisy czyszczenia.

Wszelkie inne środki ostrożności co do rewizyi przepędzanych stad w głębi kraju pozostają w mocy obowiązującej.

Zaś kontumacyjny zakład na bydło rogacie w Podwołoczyskach, w obwodzie tarnopolskim, pozostaje zamkniętym jeszcze na mocy wyż wspomnianego rozporządzenia dla stad pędzonych z Rosyi aż do dalszego postanowienia.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Lwów, 23. lipca 1862.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 25. lipca. Przy obsadzaniu posad nauczycielskich w gymnazyach galicyjskich władza krajowa, w słusznym uwzględnieniu potrzeb wychowania publicznego młodzieży krajowej, już od lat kilku zachowuje zasadę, iż na posady nauczycielskie w gymnazyach tylko tacy kandydaci bywają przypuszczani, którzy dokładnie znają język krajowy, polski lub ruski. W taki sposób od lat kilku w Galicyi prawie sami krajowcy otrzymują posady nauczycielskie przy gymnazyach krajowych. By nadto krajowcom ile możności ułatwić przystęp do tych posad, i kandydatom zawodu nauczycielskiego dać jak najskuteczniejszą pomoc, rząd z wszelką szczerobliwością udziela stypendya młodzieży, poświęcającej się temu zawodowi, nadając przytem ukwalifikowanym kandydatom, którzy zdawszy egzamin dojrzałości oddają się dalszym naukom do otrzymania stałej posady potrzebnym, tymczasowo posady suplentów we Lwowie lub Krakowie, gdzie mają sposobność obok suplentury uczęszczać na wszechnicę. Ci zaś kandydaci, którzy ukończywszy studia swoje, udają się do Wiednia lub Pragi dla złożenia egzaminu na nauczycieli gymnazyalnych, nie tylko z zatrzymaniem swego stypendyum, pobierają od rządu zaopatrzenie na koszt podróży tam i z powrotem, ale nadto zdawszy egzamin przepisany umieszczeni bywają zazwyczaj jako suplenci przy tych gymnazyach, przy których następnie otrzymują stałe posady nauczycieli. Spodziewałyby się należało, że przy tej troskliwości rządu o przysporzenie w kraju sił naukowych, młodzież polska zarówno z ruską skwapliwie i z ochotą korzystać będzie z wielorakich ułatwień, i nie powiemy już, z uczucia patriotyzmu, ale nawet przez wzgląd na łatwość zapewnienia sobie przyzwoitego utrzymania, garnąć się będzie do stanu nauczycielskiego. Tak jednak nie jest, gdyż ile nam wiadomo, stan nauczycielski polski stosunkowo bardzo nielicznie zawodowi nauczycielskiemu się oddaje. Odzywały się w ostatnich czasach głosy niechętelne, że suplentami częstokroć zostają młodzi ludzie, którzy zaledwie egzamin dojrzałości złożyli, że przy obsadzaniu posad nauczycielskich uwzględniani bywają bardziej Rusini aniżeli Polacy, i tym podobne zarzuty. W obec rzeczywistego stanu rzeczy podobne głosy i zarzuty nie tylko są niesłuszne, ale z widoczną złą wiarą w świat się puszczają. Do zawodu nauczycielskiego takie siły tylko użyte być mogą, jakie się w kraju nastroczą. Jeżeli te siły nie zawsze zupełnie odpowiadają, to nie rządu w tem winą, który, jakżeśmy wyżej wykazali, wszelkiego dokłada starania, by siły te wzmocnić i pomnożyć. Niemniej mylnem i bezzasadnem jest twierdzenie, jakoby Rusini znajdowali większe uwzględnienie w kompetencji o posady nauczycielskie, aniżeli Polacy. Faktem jest, że w liczbie kandydatów do stanu nauczycielskiego Rusini znacznie przeważają. Nie ma się więc czemu dziwić, jeżeli więcej Rusinów niż Polaków znajduje umieszczenie na posadach nauczycielskich. Od Polaków więc tylko zależy, żeby w spółbieganiu się w zawodzie nauczycielskim wyrównać Rusinom, a nawet ich prześcignąć. Z emulacyi takowej na polu naukowem kraj tylko korzystać może. Mając ku temu pomyślną sposobność i wszelkie ze strony rządu ułatwienia, niechaj młodzież krajowa tak polska jak i ruska z gorliwością godną szczytnego celu oddaje się naukom, a nie będzie powodu do uzalania się ani na niedostateczność sił nauczycielskich

w kraju, ani na domniemane upośledzenie polskiej narodowości w obsadzaniu posad nauczycielskich.

Monarchia Austryacka.

(Posiedzenie rady miejskiej.)

Lwów, 24. lipca. Wczoraj wieczór o godz. 6tej odbyło się w sali strzeleckiej posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem zastępcy burmistrza radcy magistratu p. Wrabca. Obecnych radnych 53. Po odczytaniu i zatwierdzeniu protokołu ostatniego posiedzenia radny Jabłoński zapytał prezydującego, dlaczego nie załatwiona dotychczas sprawa o kontrolorach targowych, która była na porządku dziennym posiedzenia z dnia 28. maja, nie została wniesioną na porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Na to zapytanie radny p. Wajda dał wyjaśnienie, że pominięta sprawa na posiedzeniu dnia 28. maja w ten sposób została załatwiona, że rada przyzwoliła przyjąć do nadzoru targów 4 kontrolorów z klasy mieszczan, i wynagrodzenie za ich czynności wyznaczyła z płacy inspektora targowego, którego posada jest opróżniona, przekazując oraz seceyi 4tej przeprowadzenie tej uchwały. Seceya zamianowała już według uchwały rady tych kontrolorów, i na najbliższem posiedzeniu zda o tem sprawę. Radny p. Jabłoński, poprzestając na tem wyjaśnieniu, zwrócił następnie uwagę zgromadzenia, że na targu sprzedają wiele owoców niedojrzałych, co okazuje brak niedostatecznego nadzoru ze strony urzędu targowego. Życzyłoby wypadało, żeby nadzór targowy był ściślejszy, szczególnie ze względu na to, iż z pożywania owoców niedojrzałych szczególnie dzieci ściągają sobie niebezpieczne słabości. Dawniej było w tym względzie więcej dbałości, owoc niedojrzałe konfiskowano z urzędu i wrzucano do kanałów, dziś ten nadzór, jak się zdaje, ustął zupełnie. Wnosi przeto radny Jabłoński, żeby rada wezwała seceję 4tą do czuwania nad porządkiem targowym. Wniosek ten jednogłośnie został przyjęty. — Następnie radny p. Aug. Schumann zapytuje prezydującego, dlaczego sprawa zniesienia posady taksatora bydła znowu jest na porządku dziennym, kiedy już raz zapadła uchwała zniesienia tej posady jako niepotrzebnej, i wnosi, żeby tę kwestyę, kiedy już ma być na porządku dziennym, najspóźniej wzięść pod obrady. Przy głosowaniu nad tym wnioskiem większość oświadczyła się za zatrzymaniem ułożonego porządku dziennego. — Radny ks. Ostrowski wnosi, ażeby radni, którzy delegowani zostali do popisów publicznych w szkołach ludowych, najdalej do 4. sierpnia r. b. złożyli pisemne swoje sprawozdania w biurze rady miejskiej, i dnia 4. sierpnia zebrałi się na naradę względem dalszych kroków. Wniosek ten jednogłośnie przyjęto.

Przystąpiono potem do przedmiotów porządku dziennego. Radny August Schumann wniósł sprawę odstąpienia kawałka gruntu miejskiego, zbywającego z drogi publicznej, właścicielowi realności 734^{1/4} p. Onyszkiewiczowi.

Referent wnosi imieniem seceyi 3., ażeby odstąpiono ten kawałek ukośnego gruntu, wynoszącego 6 sagów kwadratowych za wynagrodzeniem po 10 zł. od soga i zobowiązaniem, żeby p. Onyszkiewicz przyległej pikiecie ogniowej własnością miejską będącej, parkan ozdobny z furtką własnym kosztem postawił. Po dłuższej rozprawie nad tym przedmiotem, z której się okazało, że właściciel realności nieczekając pozwolenia rady, pominięty grunt już zabudował, uchwalono na wniosek radnego p. Rodakowskiego decyzję tej sprawy w zawieszeniu zostawić, dopóki wyjaśnienie z urzędu nie przyjdzie, za czym pozwoleniem własności miejska bez wiedzy rady zajęta została. — Sprawę unundurowania pompierów załatwiła rada zupełnie w myśl wniosku seceyi 4., przyzwoliwszy zakupić u fabrykantów „Job. Bum et Bruder“ w Bernie sukno na to potrzebne. Mundur pompierów ma się składać z płaszcza szaraczkowego, z surduta granatowego z amarantowemi wypustkami i numerem amarantowym na ramieniu, guziki z herbem miasta o jednym rzędzie, czapka formy czworograniastej granatowa z wypustkami amarantowemi i z herbem miasta, spodnie i kamizelki popielate. Wniosek radnego Piątkowskiego, ażeby miasto pantalonów uchwalono dla pompierów spodnie do butów, odesłany został do seceyi. Na wniosek radnego Guoińskiego, referenta seceyi 11. uchwalono emerytowi kasyerowi Tampelskiemu dewinkulować i zwrócić kaucyę służbową w kwocie 1500 zł. w papierach. — Dalej uchwalono p. Kamili Rosenberga wydać odprawę dwurocznego daru z łaski w kwocie 40 zł. i wdowie po zmarłym aktyaryuszu mag. Gintowt-Dziewiałowskiemu dać z łaski tytułem pensyi w kwocie 120 zł. rocznie. — Na wniosek radnego p. Słaskiego, referenta seceyi 3ciej zatwierdzono dostawę pniów sosnowych na rury do wodociągów 250 sztuk po 2 zł. 89 c. — W końcu uchwalono na wniosek p. radnego Gebarzewskiego referenta seceyi 4tej by, stosując się do uchwały rady z dnia 1go lutego, według której zniesienie posady taksatora bydła orzeczonem zostało, niemniej stosownie do uchwały dawniejszej, by opróżnionych posad przy magistracie na teraz nieobsadzać, posadę taksatora zwinąć a w swoim czasie na obsadzenie

posady inspektora targowego, jeżeli się tego okaże potrzeba, konkurs rozpisac. Przy tem oświadczył p. prezydujący, że dotychczasowy taksator pozostanie na swej posadzie tak długo, dopóki uchylenie jego od obowiązku nie zostanie zatwierdzone przez c. k. Namiestnictwo. Na tem skończyło się posiedzenie przed godziną 9. wieczór.

Wiedeń, 23. lipca. (No winy D w o r u.) Jego c. k. Apostolska Mość zwiadał wczoraj zrana nowozałożony park w pobliżu Carolinenthor, gdzie Jego Ces. Mość przyjmował burmistrz z członkami komitetu. Najjaś. Pan opatrywał wszystkie wodociągi, kioski i t. p. i wyraził się z wielkiem uznaniem o szybkim postępie pracy i gustowności urządzenia.

Po południu udał się Najjaś. Pan do obozu pod Wimpasing, gdzie odbywały się wczoraj ćwiczenia oficerów w strzelaniu do tarczy, a dziś zrana była wielka rewia wojskowa, na którą wystąpiła cała stojąca w obozie brygada pod komendą pułkownika Müllera.

— Jego Wysokość książę Elektor heski przybył w piątek incognito z Cieplic do Pragi, a w poniedziałek udał się do swoich dóbr Horowitz. Ztamtąd ma napowrót zjechać do Pragi i jak słychać, zabawi kilka dni w tem mieście.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z d. 18. lipca.)

Na posiedzeniu Izby niższej z d. 18. lipca Lindsay wniósł rezolucję tej osnowy: „Izba tego jest zdania, że państwa, które z Unii amerykańskiej wystąpiły, zostając pod rządem stałe ugruntowanym, tyle dały dowodów zdolności utrzymania swej niepodległości, iż ofiarowanie medycacji w celu zakończenia kroków nieprzyjacielskich na największe uwzględnienie ze strony rządu Jej król. Mości zasługuje.“

W poparciu wniosku tego Lindsay twierdził, iż kwestja niewolnictwa z wojną nie ma nic wspólnego. Główna przyczyna wojny leży w tem, iż państwa południowe straciły zwolna wszelki wpływ w izbie reprezentantów, gdyż mieszkańcy tych państw przekonali się, iż w kwestjach podatkowych głosu żadnego nie mają; zresztą interesem ich jest wolny handel i zamiana, tamowana taryfą celną w interesie stanów północnych zaprowadzona.

Taylor załuje, iż Lindsay wystąpił z swą propozycją, która przyczynia się do rozdrażnienia umysłów w Ameryce przeciwko Anglii. Rezolucya proponowana żąda uznania państw południowych i zbrojną interwencję, jednym słowem wojnę z Ameryką.

Lord Vane Tempest, który zapowiedział wniosek tej osnowy: „Izba sądzi, iż obowiązkiem jest rządu Jej król. Mości starać się bądź przez siebie samego, bądź wspólnie z innymi mocarstwami, ażeby wojna w północnej Ameryce tocząca się ustala“, sądzi iż posiedzenie obecne nie powinno się rozjechać bez stanowczego rozpoznania tej kwestyi. Zaś S. Fitzgerald wnosi odroczenie rozprawy.

Lord Palmerston wyraża nadzieję, iż izba w obecnem posiedzeniu rzecz tę stanowczo rozstrzygnie. Przedmiot w mowie będący największej siły wagi i odroczenie dyskusji na niczy się nie przydało. Rezolucya przez p. Lindsay proponowana żąda medycacji i uznania państw południowych. Zgadza się na to, jeżeli niepodległość ludu jakiego stałe jest ugruntowana, to rząd tego ludu ma prawo domagania się, ażeby jako de facto egzystujący uznany został. Ale tak, jak rzeczy dziś stoją, nie zdaje się, ażeby niepodległość państw południowych długo utrzymać się mogła. Przyznano rządowi, że polityka jego w tej sprawie była dotąd rozsądną i ostrożną, zdaje się zatem, iż wypada zostawić rządowi wybór chwili, w której medycacja będzie na swoim miejscu. Jak chwila ta nadejdzie, rząd z chęcią ją pochwyci, ale ku temu wolne zupełnie ręce mieć musi.

Po tem oświadczeniu, Lindsay wniosek swój cofnął.

Francya.

(Pokój z Kochinchiną. — Jen. Forey. — Doniesienia z Meksyku. — Thouvenel w Paryżu. — Kroki dyplomatyczne w sprawie amerykańskiej.) Pokój w Kochinchinie stanowczo już zawarty został. Negocyacje rozpoczęte 28. maja skończyły się 3. czerwca. Ratyfikacje zawartego traktatu w sześciu miesiącach wymieniane być mają. Pułkownik Laversiere, szef sztabu głównego admirała Bonnard, oczekiwany jest we Francyi z oryginalnym tekstem traktatu. Wypłynął on z Singapore d. 16. czerwca. Cesarz anamicki przystał na wszystkie warunki, a mianowicie obowiązał się płacić znaczną sumę pieniędzy jako wynagrodzenie kosztów wojennych.

Generał Forey uda się z pewnością do Meksyku między 25. a 28. lipca. Mówią o organizacyi korpusu meksykańskiego z 5000 rowdowych krajowców złożonego, który wojska francuskie posiłkować ma.

Wojsko francuskie cierpi w Meksyku od niesłychanych upałów, które w Orizabie dochodzą czasem do 56 stopni, chociaż to miasto leży w strefie umiarkowanej. Wszystkie doniesienia zgadzają się w tem, iż pobyt w Veracruz i w miastach poblizszych w tej porze roku nader jest niebezpieczny.

Generał Douai zdołał szczęśliwie doprowadzić drugi transport żywności i amunicji z Veracruz do Orizaby, zastępując ubytek, utratą kilkunastu wozów przeszłego transportu sprowadzony. W ogóle chwala powszechnie przezorność i odwagę tego jenerała.

P. Thouvenel wrócił d. 20. lipca z Vichy do Paryża.

Constitutionel zamieścił artykuł z podpisem głównego redaktora, p. Limayrac, według którego Rosya miałaby uczynić krok wprost do prezydenta Lincoln stanów północnych, dla spowodowania go, ażeby w zasadzie przystał na przystąpienie do układów z południowcami. Jeżeli propozycya ta przyjęta zostanie, to w takim razie mocarstwa wstrzymają się od wszelkiego dalszego wystąpienia. W razie zaś jej odrzucenia Francya i Rosya wystąpią z medycacją w nadziei, że i Anglia się do nich przyłączy.

Włochy.

(Excesa w Medyolanie.) *Donau Ztg.* podaje następujące szczegóły o rozruchach w Medyolanie w d. 16. lipca o których pobieżnie już donieśliśmy: „Okolo ósmej godziny wieczornej zebrało się kilkaset młodych ludzi z pochodniami i latarkami papierowymi na placu przy ogrodach publicznych, jak mówiono dla demonstracyi przeciwko konsulowi francuzkiemu. Za przybyciem przywódców zapalono pochodnie i latarki na których były napisy: „Śmierć Napoleonowi!“ Precz z Królem Wiktorem Emanuelem! Niech żyje Garibaldi nasz Król! Niech żyje Rzeczypospolita!“

Wśród okropnych wrzasków cała ta tłuszcza zwiększana ciągłym przypliwem nowo przybyłych, udała się ku ulicy Monte Napoleone, gdzie jest dom konsula francuzkiego. Gwardya narodowa, która natychmiast wystąpiła, usiłowała zamknąć wstęp do tej ulicy, odpartą jednak i pokonaną została przez ciągnącą masę ludu. Cała ta masa udała się przed dom konsula francuzkiego, który jednak wewnątrz tak silnie był przez gwardyę narodową osadzony, że wejście do niego było niemożliwe. Hałasowano więc i krzyczano przed domem, miotając największe obelgi na Cesarza Napoleona, na Króla, i na Ratazzego; kiedy niekiedy dały się słyszeć głosy „Niech żyje Rzeczypospolita z Garibaldim na czele!“ Tym czasem przybył oddział jazdy, który wszelako rozwinąć się nie mógł wśród masy ludu, którą był otoczony. W tem rozeszła się wieść o zbliżaniu się jednej baterii artylerji z kartaczami, o czem słysząc, większa część społeczeństwa się rozbiegła i znikła. Zostali na placu tylko widoczni przywódcy całej demonstracyi, wołając: „Strzelajcie do nas a tem prędzej wasze królestwo włoskie się rozpadnie.“ Nareszcie i ci wykrzyczawszy się, odeszli i rozsypali się po różnych częściach miasta.

Krom kilku w cizbie zgniecionych, innego przypadku nie było, bo gwardya narodowa broni nie używała.

(Dokumenty w sprawie uznania Włoch.) Turyńskiej izbie deputowanych złożone zostały następujące dokumenty odnoszące się do uznania królestwa włoskiego przez Rosyę i Prusy. Najprzód okólnik ministra Ratazzi do agentów dyplomatycznych zagranicznych z ostatnich dni marca 1862 r. Przedstawia on konieczność jedności Włoch, zgodę ludności pod tym względem, nicosię stronictw chcących przywrócić dawne rządy, bandytostwo jedynie podtrzymywane przez Rzym, w końcu prawo, jakie mają Włochy do uznania przez mocarstwa europejskie w interesie handlu i stosunków międzynarodowych. Następnie, przechodząc do sprawy rzymskiej, minister dowodzi prawa narodu włoskiego do Rzymu, jako do naturalnej swej stolicy. Broni zasady rozdziału władzy duchownej i świeckiej, przyznając, iż państwo nie ma żadnej kompetencji w sprawach religijnych. Dotacya przyzwoita dla stolicy świętej, do której przyezyniałyby się wszystkie mocarstwa katolickie. Papież i rząd włoski wspólnie rezydują w Rzymie i minister sądzi, że papież z czasem przystanie na tę kombinacyę. W końcu p. Ratazzi przechodzi do Wenecyi, która do królestwa włoskiego należeć musi. Wszakże kwestya wenecka musi być załatwiona na drodze układów, za wdaniem się mocarstw interes w utrzymaniu pokoju mających. Taka jest w streszczeniu osnowa tego okólnika.

Drugim dokumentem jest okólnik ministra spraw zewnętrznych jen. Durando, w którym mówiąc o wypadkach w Brescii i w Sarnico upewnia, iż rząd nie ścierpi żadnego napadu band rewolucyjnych, czując się dość silnym dla utrzymania ich w ryzie.

W trzeciej nocie minister mówiąc o mniemanych powstańcach w neapolitańskim twierdzi, iż to są prości bandyci nasyłani przez exkróla neapolitańskiego z Rzymu. Dla wielkiej rozciągłości granicy trudno ją strzedz na wszystkich punktach. W imieniu ludzkości minister zaklina cesarza Francuzów, ażeby wydalil z Rzymu sprawcę tych zamachów.

Czwartym dokumentem jest nota p. Benedetti posła francuskiego w Turynie, w której tenże oświadcza, iż rząd rosyjski gotów jest uznać królestwo włoskie po otrzymaniu wyjaśnień co do niektórych punktów, a mianowicie, czyli rząd włoski jest w stanie trzymać na wodzy element rewolucyjny na półwyspie włoskim, tudzież czyli zdoła przeszkodzić Polakom do spiskowania przeciwko Rosyi i nie będzie tworzył legij polskich, a nakoniec że zwinnie szkołę wojskową w Cuneo. Na to ministerjum odpowiedziało, iż co do elementów rewolucyjnych, takowe słumieć zdoła zupełnie, jak to właśnie dowodzi postępowanie jego w wypadkach w Brescii i Sarnico. Nigdy zaś nie pozwalał spiskować przeciwko Rosyi i nie miał myśli tworzenia legij polskich, a szkoła w Cuneo sama się rozjechała z powodów wewnętrznego zarządu i nie będzie na nowo otwarta.

Piąty w końcu i ostatni dokument zawiadamia o uznaniu królestwa włoskiego przez Prusy.

Niemcy.

(Sprawa uznania Włoch. — Depesza hrab. Bernstorffa.) Telegram z Berlina z 22. lipca donosi: Na dzisiaj

szem posiedzeniu izby deputowanych motywował *Reichensperger* swoją interpelację względem uznania Włoch. Hrabia *Bernstorff* odpowiedział: Uznaniem Królestwa Włoskiego nie została jeszcze uznana zasada narodowości. Gwarancje podała depesza Duranda. Uznania tego wymagał interes Prus; także i katolickie mocarstwa oznajmy Włochy, a Prusy nie potrzebują być bardziej katolickimi od nich.

Dzisiejsza *Sternzeitung* ogłasza datowaną z 20. b. m. depeszę hrabi *Bernstorffa* do barona *Werthera* w odpowiedzi na najnowsze propozycje Austrii w sprawie związku celnego. (Dostówną treść tej depeszy podamy w jutrzejszym numerze).

Dania.

(Nadzieje skandynawskie.) Dziennik duński *Dagblad* przypisuje niezwykle znaczenie umówionemu zjazdowi królów Danii i Szwecyi, z którym opinia łączy wygórowane nadzieje. Po odwiedzinach króla Karola spodziewają się przymierza północy. Dania wielce potrzebuje podpory, ponieważ Niemcy silniejszy na nią wywierają teraz nacisk, a niedawno temu, zaufane w bezwładność Danii, Szleswik do sporu włączyła. Stosunki terazniejsze są tego rodzaju, że Dania nie może znieść ich dłużej bez narażenia się na niebezpieczeństwo. Rosyi, Anglii i Francyi, jakkolwiek zyczeniwe są dla Danii, nie można jako przyjaciół tejże uważać, one unikają jawnego zerwania, lecz w danym razie nie wahałyby się Danię poświęcić. Szwecya jest jedynym przyjacielem Danii, tylko opinia publiczna w Szwecyi i Norwegii sprzeciwia się zawarciu przymierza zaczepnego i odpornego. Rząd szwedzko-norweskimi stanąłby może na czele, ale wstrzymują go inne uwagi. Takie przymierze zakrawałoby na prowokację, postawiłoby Szwecję na fałszywym stanowisku, i mogłoby przyspieszyć zerwanie, — szwedzkie wojska i floty nie są przygotowane do wojny. Głównie o to chodzi, aby napad na Szleswik był napadem na całą północ.

Nie można sądzić, że traktat będzie w ciągu dwu czy trzech dni zawarty, ale przygotowawcze kroki do uregulowania systemu obrony, mianowicie brzegów nadmorskich, sprawią zaiste silne wrażenie na nieprzyjaciółach Danii.

Rosya.

(Agitacja religijna w Bułgarii.) Z nad Wisły, 16. lipca donosi korespondent dziennika *Donau Ztg.*:

W Petersburgu obudzają niemałą obawę zdarzające się coraz liczniej wypadki przechodzenia Bułgarów do katolicyzmu. Liczba nawróconych ma wynosić już przeszło dwa miliony, a dotąd jeszcze objawia się pomiędzy sławiańsko-greckimi ludami Turcji nadzwyczajny ruch religijny. Wypadki te zagrażają wielce wpływowi politycznemu Rosyi na te plemiona, dla którego rząd rosyjski dotychczas niemałe poniósł już ofiary. I ztąd też łatwo pojąć, że stosunki te nie mogą pozostać bez wpływu na zaburzenia orientalne. Na wzmiankę zasługuje jeszcze, że pierwsza podnieta do tych wypadków w sławiańsko-greckich krajach wyszła od agentów francuskich.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 15. lipca. (Ministerjum. — Ostatnie aresztowania.) Ciągłe i nieustanne wzburzenie, w jakim ludność tutejsza w ostatnich czasach przeżyła, a które w skutek zwawych debat zgromadzenia prawodawczego jeszcze bardziej się rozjątrzyło, uspokaja się teraz, a przeto nowe ministerjum zyskuje na czasie, aby bez wpływu stronnictw stan rzeszy i stosunki uporządkować. Ministerjum Krezuleski nie ogłosiło wprawdzie dotąd swego programu, używa jednak tej opinii, że jest umiarkowanym, i że chce zadać sobie pracę stronnictwa przeciwne, to jest reakcyjny, konserwatywny i ultraliberalny przynajmniej o tyle pogodzić, aby ustala ustawiczną nienawiść i aby rozumna legalna reforma mogła przyjść do skutku.

Od czasu, jak nowe nastąpiło ministerjum, wszyscy w ostatnich czasach aresztowani, zostali wypuszczeni na wolność. Nie odkryto najmniejszego śladu zabójcy pana *Barbu Katargiu*.

Te nieroztropne aresztacje około 200 osób, ministerjum Arsańskiego niemożliwym uczyniły. Ministerjum bowiem pod pozorem poszukiwania śladów zabójcy przejrzało papiery wszystkich znakomitszych członków stronnictwa liberalnego, aresztowało ich, i bałdowało, a wszystko nadaremno. To jest także przyczyną, że dotychczasowy prefekt policyi w Bukareszcie otrzymał dymisyę, a w miejsce jego pan *Rada Rosetti* mianowany został.

Ameryka.

Telegram.

Nowy Jork, 14go lipca. Transport zboża został prawie całkiem wstrzymany dla zaburzeń pomiędzy robotnikami. Separatysty zajęli *Murfreesborough* i wzięli w niewolę cały pułk unii. Obiega pogłoska, że wojska unii zdobyły *Baton rouge* i zabrały 1500 jeńców.

Kronika.

(Do zbierania składek na restaurację kościoła parafialnego w Żółkwi) powołał komitet ad hoc — jak donosi „*Krakauer Ztg.*“: Hrab. *Adama Potockiego* i hrab. *Henryka Wodzieckiego* (Wielkie Księstwo Krakowskie); barona *Józefa Bauma* (obwód wadowicki); *Atanazego Benoe* (obw. bocheński); *Marc.*

Drohojowskiego (obw. sandecki); *Adama Morawskiego* i *Wojciecha Bandrowskiego* (w Tarnowie); *Władysł. księcia Sanguszki* i *Władysł. Dąbskiego* (obw. tarnowski); *Jérzego księcia Lubomirskiego* i *Józefa Jędrzejewicza* (obw. rzeszowski); *Wiktora Zbyszewskiego* (w Rzeszowie); *Jakóba Wiktora* (obw. sanocki); *Piotra Grossa* (obw. samborski); *Adama księcia Sapięę* (obw. przemyski); *Walerego Waygarta* (w Przemyśle); *Ignacego Krzeczunowicza* (obw. lwowski); *Fran. Adamskiego*, *Kaj. Jabłońskiego*, *Jana Milikowskiego*, *Leopolda Rothleadera*, hrab. *Włodzimierza Russockiego*, *Jana Wieczynskiego*, *Karola Wilda* i *Floryana Ziemiałkowskiego* (we Lwowie); hrab. *Włodzimierza Dzieduszyckiego*, *Jana Komarnickiego*, *Fran. hrabię Komorowskiego*, *Nahlka burmistrza w Żółkwi*, *Stanisława Polanowskiego*, *Juliana Skolimowskiego* i *Bomira Starzyńskiego* (obw. żółkiewski); *Alex. hrab. Dzieduszyckiego* (obw. stryjski); *Seweryna hrab. Borkowskiego* (obw. zloczowski); *Felixa Poradowskiego* i *Szczepana Oczosalskiego* (obw. brzeżański); *Leopolda hrab. Pinińskiego* (obw. tarnopolski); *Artura hrab. Ponińskiego* (obw. stanisławowski); *Ignacego Kamińskiego* (w Stanisławowie); *Antoniego hrab. Golejewskiego*, i *Kajetana Agopsowicza* (obw. kolomyjski), i *Erazma Wolańskiego* (obw. czortkowski).

(Moszcz z jabłek.) Na targach tutejszych pojawiają się od niejakiego czasu kupy z rodzajem jabłeczniku, który znajduje wielki pokup w klasie uboższej, kilka jednak wypadków słabości z powodu tego napoju powinno służyć za przestrożę. Zwracamy na to uwagę publiczności a szczególnie organów dozoru targowego, których obowiązkiem jest czuwać nad tem, by na targu nie było wiktualów zdrowiu szkodliwych. Owoców niedojrzałych także wiele na targowicy wystawiają na sprzedaż. Ścisłejszy dozór targowy jest przeto bardzo pożądany.

(Do statystyki głuchoniemych.) Doktor *Bondin* przedłożył akademii francuskiej memoryał względem głuchoniemych, którego następujące ustępy zasługują na uwagę:

1. Małżeństwa między pokrewieństwem stanowią we Francyi 2 pre wszystkie małżeństw, a głuchoniemi z urodzenia, którzy są potomkami małżeństw między pokrewieństwem skojarzonych, dają następujący stosunek: a) w Lyonie 25 pre., b) w Paryżu 28 pre., c) w Bordeaux 30 pre.

2. Stosunek głuchoniemych z urodzenia wzrasta z stopniem spokrewnienia. Jeżeli niebezpieczeństwo spłodzenia dziecka głuchoniemego w zwykłym małżeństwie oznaczmy przez 1., tedy niebezpieczeństwo takie w małżeństwach między rodzeństwem cioteczkiem wypadnie oznaczyć przez 18, w małżeństwach między wujami i siostrzenicami przez 37, w małżeństwach między siostrzenicami i ciotkami przez 70.

3. W Berlinie liczymy: 31 głuchoniemych na 10.000 katolików, 6 głuchoniemych na 10.000 chrześcian po części protestantów, 27 głuchoniemych, na 10.000 żydów; to jest że stosunek głuchoniemych powiększa się w miarę jak religia ułatwia kojarzenie małżeństw między pokrewieństwem.

4. W r. 1848 liczone w Jara (Stan. zjedn.) 23 głuchoniemych na 10.000 białych; 212 głuchoniemych na 10.000 niewolników, tak więc widoczna jest, że gdzie nie obowiązują obywatelskie ustawy moralności i religii, liczba głuchoniemych jest 91 razy większa jak gdzieindziej.

5. Urodzenie głuchoniemego nie zawsze jest bezpośrednim skutkiem małżeństwa między pokrewieństwem skojarzonego — trafia się ono także w małżeństwach, których jedna strona z takowego narodziła się małżeństwa.

6. Najzdrowsi rodzice, jeżeli byli krewnymi pomiędzy sobą, płodzą będą dzieci głuchonieme, przeciwnie głuchoniemi, ale nie spokrewnieni, rzadko bardzo płodzą głuchonieme.

7. Liczba głuchoniemych zwiększa się w miarę przeszkód, które krzyżowanie małżeństw napotyka. Podczas gdy we Francyi jest 6 głuchoniemych na 10.000 mieszkańców, liczba ich na tyteż mieszkańców na Korsyce wynosi 14, w Alpach 23, w Islandyi 11, w kantonie Berna 28.

8. Liczba głuchoniemych w całej Europie wynosi około 250.000.

9. Małżeństwa między pokrewieństwem skojarzone są także przyczyną nieplodności i peronień. Ze są niezaprzeczoną przyczyną albinizmu, idyotyzmu, skłonności do pomieszania zmysłów i t. d. o tem wiadomo powszechnie, lecz nie ma odnośnych statystycznych wykazów.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 24. lipca. Spęd bydła rzeźnego na tutejszym targu od 21. do 23. b. m. liczył 86 wołów, mianowicie: z Rozdołu 15 sztuk, z Bóbrki 2 stada po 11 i 26 sztuk, z Czech 9 sztuk a z Ułańszkowiec 2 stada po 30 i 5 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 71 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego wazyć 290 zł mięsa i 40 zł łożu 69 zł .; sztuka zaś, którą szacowano na 350 zł mięsa i 60 zł łożu, kosztowała 92 zł . 50 c. — Na tarle tutejszym stało 583 wołów do dalszego transportu koleją żelazną.

Ostatnie wiadomości.

Wiedeń, 23. lipca. Izbie panów przedłożony został na dzisiejszem posiedzeniu projekt budżetu na rok 1863. Izba postanowiła wzięść pod obradę ten projekt, jak tylko zostanie w izbie deputowanych uchwalony. Następnie przyjęła izba ustawę względem przekazania sądom pewnych przekroczeń, a to podług uchwały w izbie deputowanych zapadłej.

Według telegramu z **Berlina** z 23. lipca obradowała izba deputowanych tego dnia nad prusko-francuskim traktatem handlowym. Hrabia *Bernstorff* zalecał usilnie jednogłośnie przyjęcie tegoż; zbijając twierdzenie *Platzmanna*, jakoby rzeszonym traktat zawierał koncesyje polityczne dla Francyi, gdyż w zawarciu jego miał rząd na względzie tylko interesa ekonomiczne i handlowe. Z tego same-

go telegramu dowiadujemy się także, że d. 22. wręczona została w Wiedniu pruska depeza z odrzuceniem propozycji austriackich przedewszystkiem dla tego, iż potrzeba dotrzymać słowa i ponieważ ważniejsza taryfa już się przeżyła.

W Frankfurcie skończył się już festyn strzelecki, i jak donosi telegram z 22. lipca, postanowił senat na pamiątkę tej wielkiej uroczystości wnieść na placu rzymskim statue Germanii.

Z Paryża dowiadujemy się tyle tylko, że stan zdrowia księżny Klotyldy miał się nieco pogorszyć, tak dalece, że musiano przystawić pijawki.

Ważniejsze nieco są wiadomości z Włoch. Dnia 20go b. m. odpowiadał generał Durando w izbie drugiej na interpelację p. Petrucelli względem dzisiejszych stosunków zagranicznych. Minister protestował powtórnie przeciw mowie Garibaldeggo, i oświadczył, że podstawą polityki włoskiej jest przymierze z Francją. Francya sprzymierzona z Włochami nie będzie nigdy działać przeciw interesom włoskim. Stosunki z Anglią są bardzo serdeczne. Zadaniem Włoch jest stanowić węzeł pośredniczy między mocarstwami zachodnimi. Dokumenta odnoszące się do uznania Włoch ze strony Prus i Rosyi leżą już na stole izby, i nie zawierają żadnych dalszych warunków. Rząd spodziewa się, że wszystkie państwa niemieckie pójdą za przykładem Prus. Dalej wspomniął minister o przyjaźnych stosunkach, które istnieją między Włochami, Belgią i Szwajcaryą, i poświęcił kilka słów sprawie serbskiej i czernogórskiej. Co do kwestyi weneckiej oświadczył, że w zeszłym roku istniały projekta względem nabycia Wenecyi, ale pozostały bez skutku. Jest jednak nadzieja, że kwestya rzymska wkrótce rozwiązana będzie.

Telegram z Turynu na Paryż z dnia 23. lipca zaprzecza pogłosce, jakoby Garibaldi opuścił Sycylię, gdyż dnia 22go zrana był jeszcze w Palermie. Wszakże listy z Neapolu i Sycylii zapewniają, że w obydwu tych prowincjach panuje wzbурzenie, którego nawet obecność Garibaldeggo usmierzyć nie zdoła.

W Warszawie, jak donosi korespondent Czasu, nie ustają aresztowania, a telegram od granicy polskiej na Berlin z 22. lipca utrzymuje, że rząd miał odkryć szeroko rozgalezony spis, który pociągnął za sobą liczne aresztacje głównie między uczniami szkoły przygotowawczej.

Listy z Petersburga donoszą o szybkim odbudowaniu spalonej części miasta a osobliwie bazaru. Szczegóły śledztwa w tej mierze prowadzonego nie są jeszcze znane.

Nakoniec przyniosła poczta jeszcze następujący telegram z Nowego Jorku z 19. lipca: Prezydent Lincoln w przemowie do armii oświadczył, że powraca spokojny, gdyż widzi w koło siebie mężów, którzy nie spoczną, dopokąd Richmond nie będzie zdobyty.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Dulski Edw., z Stawcza. — Łodyński Hieronim, z Mitatyna.

Hotel europejski: Czajkowski Hip., z Bóbrki. — Sozański Winc., z Ulicy. — Stojowski Jan, c. k. podpor., z Drohobycz. Hotel angielski: Romaszkan Mik., z Wiednia. Zajazd Kubna: Pietruski Jan, z Wistowie. W domu nr. 714 1/4: Mietuszewski Jakób, c. k. nadradca sądu kraj. z Krakowa.

Wyjechali z Lwowa.

Dnia 24. lipca.

PP. Kulezycki Michał, kanonik, do Budzanowa. — Straszewski Szc. do Fragi. — Br. Błażowski Hier., do Poniowice — Nikorowicz Mikolaj, do Ulwowa. — Tłuhowski Wil., do Wielkich Mostów. Żywicki Klem., adv. kraj., do Tarnopola. — Rościszewski Zygm., do Krakowa. — Br. Brunicki Leon, do Lubienia. — Wasylko Dym., do Bukowiny. — Br. Kodelka Franc. c. k. fml., do Czerniowiec. — Misihanesow Jerzy, do Moldawy.

Spoztrzenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. lipca 1862.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 97 Reaum, Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Rows for 6. god. zrana, 2. god. po poł., 10. god. wiecz.

Kurs lwowski.

Dnia 24. lipca.

Table with 5 columns: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyál zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł., Galicyjskie obligacye indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa, Akcy gal. kol. żelaz Karola Ludwika. Sub-columns for gotówka and towarem.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 24. lipca

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82 25. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 90; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacye indemnizacyjne Nizszej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcy Banku narodowego sztuka 794 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 214 —; nizszo-aust. towary, stwa eskontowego —. Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wekslowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —. Lipak za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 126 30 Medyolao za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —. Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.01. dukaty ces. pełnej wagi —. korony —. półkorony —. Srebro 124. —.

Kurs giełdy wiedeńskiej. Dnia 23. lipca.

Table with multiple columns: A. Państwa publiczne, W austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%, Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźdz. po 5%, Z r. 1851, ser. B. po 5%, Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%, Wyż. Aust. i Salb., Czech, Morawii, Sialaska, Syryi, Tyrolu, Kar., Krajin. i Wyb., Węgier.

Obligacye indemniz. po 5% za 100 zł.

Table with multiple columns: 2. Stan oblig. domestykaln., 3. Akcyce, Banku nar., Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Poln. kol. po 1000 zł. m. k., Polud.-póln.-niem. kolei, Kolej Elzbiety po 5% za 100 zł. m. k., Kolej Cisy po 200 zł. m. k., Kolej Kar. Lud. po 200 zł. m. k., Kolej Prasz. Tynn. I. emis., Kolej Busthradzka po 500 zł. m. k.

Table with multiple columns: Kolej Auszig. Ciepl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. po 200 zł., po 200 zł. m. k., Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór., Austr. towarz. żegl. par., Lloyd w Tryeście po 500 zł. m. k., Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k., Powz austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k., a. Listy zastawne, Banku narodowego w mon. kon., Banku narodowego w wal. austr., Gal. Tow. kred. po 4%, b. Obligacye z prawem pierwszeństwa, 6. Losy.

Table with multiple columns: Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a., 40 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Sabna, Palfiego, Clarego, St. Genois, Windischgrätz, Waldsteina, Keglevicha, Weksle. (Na 3 miesiące.) Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburg za 100 zł. w. p., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100 zł. w. p., Genua za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwurna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 fl. szt., Lugden za 100 fr., Medyolan za 100 zł. w. a., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Tryest za 100 zł. w. a., Wenecya za 100 zł. w. a., Bukareszt za 100 piast. woi., Konstantynopol za 100 piast. tur., Kurs złota, Dukaty ces. men., Korona, 20 frankówka, Rosyjski impery., Talar związkowy, Srebro, Kurs korony w c. k. kasach.